

Höstmötet. Vårt besök på Föreningen Stockholms Företagsminnen

Nog låg höstmötet rätt i tiden den här lördagen i september, gråmulet med cirka 15 grader i luften och lövträd som börjar skifta färg. Jag fick chansen se ett flertal av Alviks träd och gator när jag försökte hitta till Företagsminnens gatuadress. Gatan var ju ett mindre problem, men husnummer 48 blockerades av det personbilshinder gatukontoret satt ut som gräns mellan villa- och industribyggelse för att sådana som jag skall tvingas runt i området med bilen. På väg runt i kvarteren plockade jag upp Rustan för att få hjälp med kartläsandet och tillsammans lyckades vi tillslut hitta rätt. Samma erfarenhet gjorde flertalet STSFare, så starten av mötet blev både sen och utdragen.

Väl samlade i Företagsminnens konferensrum presenterade Krister Hillerud bakgrund, historik och verksamheten för de II STSFarna.

Föreningen Stockholms Företagsminnen grundades 1974 som en avknoppning från Stockholms Stadsarkiv. I början inrymdes arkivet i en garderob på Västmannagatan men tvingades snabbt flytta till betydligt större lokaler i södra Hammarbyhamnen där verksamheten funnits fram till juni då det var återigen var dax att flytta. Denna gång till Rikspolisstyrelsens gamla lager i Ulvsunda/Alvik.

De huvudsakliga intressenterna och sponsorerna i föreningen är Stockholm Stad, Stockholms Handelskammare och vissa företag. Företagen satsar av naturliga skäl på framtiden och jagar kostnader vars verksamhet inte bidrar till framåtsatsningen. En del företag, idag 190 stycken, väljer då att låta Föreningen Stockholms Företagsminnen ta hand om allt arkivmaterial. För närvarande finns 25 000 hyllmeter med historiskt material samlat i det brandsäkra arkivet. Det finns även en försvarlig mängd bilder, uppskattningsvis 1,5 miljoner varav ca 250 000 är från Ericsson. Företagsminnen stöder sig ekonomiskt på: a) bidrag från staden, b) depositonsavgifter från företagen avseende förvaring av historiska arkiv och c) konsultarvoden.

Verksamheten består i huvudsak av förvaring och bearbetning av arkivmaterialet, konsultativa tjänster som dokumenthantering och arkivbildning, samt eget researcharbete och forskarstöd. Forskare kommer från både universitet och högskolor och är i de flesta fall ekonomer, men en och annan är antropolog, etnolog eller till och med konsthistoriker. Forskingen är gratis, även för STSF medlemmar. Man behöver dock boka tid några dagar i förväg eftersom utrymmet i forskarsalen är begränsad. Ingen forskare får själv botanisera i arkivet men det går att få papperskopior (2.50:-/A4) av både material och bilder även om föreningen inte är någon bildbyrå. Man ska också vara medveten om att det gäller viss sekretess för hantering av material från 'levande' företag.

Arkivmaterialet är sorterat efter ett arkiveringssystem (kallas i folkmun *allmänna arkivsystemet*) från 1903 enligt följande princip:

- A – Protokoll
- B – Utgående handlingar (brev, trycksaker/kataloger etc.)
- C – Diarier (brevregister främst för statliga institutioner och verk)
- D – Liggare & Register (personalförteckningar tillverknings/utställningsnummer)
- E – Inkomna handlingar (vid korrespondens är även svaren med)

F – Ämnesorienterade handlingar (ex.vis Ericssons olika försäljningsorganisationers egna handlingar)
G – Räkenskaper

Vid behov finns även:

H – Statistik
J – Ritningar
Ö – Övriga handlingar

Det arkiverade materialet kommer från företag i Stockholms stad fast numera gäller Stockholms län eftersom staden inte längre har så många företag med industriell verksamhet. Trots det finns även företag från övriga landet representerat eftersom de i de fallen ingår i en koncern med säte i Stockholms län. De 'levande' företagen betalar 100:-/hyllmeter och år i arkivkostnad. Andra intäkter är ett verksamhetsbidrag från Stockholms stads museum och naturligtvis konsultarvoden.

Efter Kristers intressanta presentation fick vi titta närmare på några böcker. Bland annat såg vi en mycket imponerande orderbok från L M Ericsson, naturligtvis handskriven med inklistrade foton av det som levererats. En riktig raritet var huvudboken från L M Ericssons första år. Vi blev även inbjudna att titta på det enorma arkivet för att medlemmar med olika speciella intressen skulle få se sina delar.

Därefter berättade Krister om den DVD som föreningen skall ta fram för Ericsson räkning. Den DVDn finns beskriven som en separat artikel i detta nummer

Vi hann också med att lindra hungerkänslorna med mackor och kaffe samt ha det medlemsmöte som klubbade de ändrade stadgarna (se protokollet på separat plats i tidningen). Därefter vidtog den traditionella telemarknaden innan en något enklare hemfärd började, i alla fall blev den inte ett desperat irrande runt med telefonkatalogens kartblad som det var inledningsvis.

Tommy S(ekretären)undgren

Adress och telefonnummer till Föreningen Stockholms Företagsminnen

arkivets öppettider
9:00 – 16:00 vardagar

besöksadress
Grindstuvägen 48-50
(Med bil, kör Ulvsundavägen –
Margaretelundsvägen)

postadress
Grindstuvägen 48-50
167 3 Bromma

telefon
Växel: 08 – 634 9900
Forskarjouren: 08 – 634 9916

fax
08 – 634 99 35

e-post
sfm@foretagsminnen.se

webbplats
[http://www.foretagsminnen .se](http://www.foretagsminnen.se)